

cultuur eindhoven

Tussentijdse Rapportage KPI 2021

Eindhoven, 28 oktober 2021

291CEI1021

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Omvang en Diversiteit	4
2.1	Verdeling van het budget	4
2.2	Het aantal gehonoreerde en afgewezen aanvragen	6
2.3	Verdeling over de verschillende disciplines	9
2.4	Programmaliijnen	11
2.5	Prestaties - Aanbod	13
2.6	Samenvatting	14
3	Dynamiek en vernieuwing	15
3.1	Het aantal nieuwe aanvragers	15
3.2	Snelgeldfonds	16
3.3	Programmaliijn talentontwikkeling en productiefaciliteiten	16
3.4	Aantal talenten	17
3.5	Samenvatting	18
4	Publieksbereik	19
4.1	Gerealiseerde bezoeken tentoonstellingen – voorstellingen	19
4.2	Gerealiseerde bezoeken overige activiteiten Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
4.3	Samenvatting	20
5	Educatie en participatie	21
5.1	Programmaliijn cultuureducatie en bijzonder vrijetijdsaanbod	21
5.2	Het aantal schoolgebonden activiteiten en bezoeken	21
5.3	Het aantal bereikte scholen in Eindhoven	22
5.4	Bibliotheek Eindhoven	22
5.5	Deelnemers activiteiten – participatie en amateurkunst	23
5.6	Samenvatting	23
6	Ondernemerschap	24
6.1	Ratio's	24
6.2	Bijdragen van provincie en rijk	26
6.3	Gerealiseerde sponsorinkomsten	27
6.4	Samenvatting	27
7	Samenvatting	28

1 Inleiding

Kritieke Prestatie Indicatoren

Jaarlijks levert Cultuur Eindhoven gegevens over de prestaties van culturele instellingen aan de gemeente Eindhoven ten behoeve van de beleidsverantwoording en ten behoeve van landelijke of regionale benchmarks. Aanvullend daarop heeft Cultuur Eindhoven in 2018 een aantal kritieke prestatie indicatoren geformuleerd om beter te kunnen reflecteren op het cultuurbeleid zoals beschreven in de Cultuurbrief 2017-2020 van de gemeente en om ontwikkeling op basis van het beleid zichtbaar te maken. Met de Cultuurbrief in de hand zijn er zes verschillende perspectieven geformuleerd:

1. Omvang en Diversiteit
2. Dynamiek en Vernieuwing
3. Publieksbereik
4. Educatie en Participatie
5. Ondernemerschap
6. Verbinding

Elk deelhoofdstuk begint met een citaat uit de Cultuurbrief 2017-2020 of uit het raadsbesluit van 26 januari 2016 (16R6631). Binnen de perspectieven zijn kritieke prestatie indicatoren vastgesteld waarbij een onderscheid gemaakt is tussen beschikte bedragen en gerealiseerde prestaties.

In deze rapportage reflecteert Cultuur Eindhoven op de behaalde prestaties van de subsidieaanvragen uit 2020. Op basis van de verantwoordingen van de gesubsidieerde organisaties aan Cultuur Eindhoven worden gegevens met betrekking tot het cultureel aanbod en het publieksbereik vergeleken over de periode 2017, 2018, 2019 en 2020. Daarnaast wordt op basis van de gehonoreerde aanvragen voor 2020 de verdeling van het budget vergeleken met eerdere jaren. In Tabel 1 is het aantal organisaties en subsidieaanvragen dat het betreft samengevat. Omdat in 2021 een nieuwe cultuurbriefperiode is ingegaan en we een afgerond beeld geven over de cultuurbriefperiode 2017-2020 worden de in 2021 gehonoreerde aanvragen buiten beschouwing gelaten in deze KPI-rapportage.

Tabel 1 aantal subsidieaanvragen en gesubsidieerde organisaties¹

	Aantal gesubsidieerde organisaties BIS & PLUS	Totaal aantal beschikte subsidies	Aantal afgewezen subsidieaanvragen
2017	67	106	83
2018	67	152	103
2019	66	143	113
2020	67	149	73

Acht van de in 2020 gehonoreerde projecten hebben nog geen verantwoording ingediend omdat die wegens Covid-19 zijn uitgesteld. De bijbehorende behaalde prestaties daarvan worden daarom in deze rapportage buiten beschouwing gelaten.

¹ Het betreft het aantal unieke organisaties. Een organisatie kan meerdere aanvragen in een jaar indienen. Het totaal aantal beschikte en afgewezen subsidies is inclusief Snelgeld, gilden en gelabelde subsidies.

2 Omvang en Diversiteit

Het cultuurbeleid dient van betekenis te zijn voor de gehele bevolking van Eindhoven, zowel kwantitatief als kwalitatief. Om alle groepen goed te bedienen is er behoefte aan een sterke, dynamische en grote culturele infrastructuur.

2.1 Verdeling van het budget

In 2016 heeft stichting Cultuur Eindhoven het kader van de Cultuurbrief 2017-2020 en het Raadsbesluit van 26 januari 2016 (16R6631) uitgewerkt in de Subsidieregeling Cultuur Eindhoven 2017-2020. Zoals reeds in de vorige tussenrapportage gemeld werd het functioneren van Cultuur Eindhoven als fonds begin 2019 ernstig verstoord door de uitspraak van de Raad van State over bevoegdheid van de stichting om subsidies te verstrekken. Doordat de Subsidieregeling Cultuur Eindhoven 2017-2020 door deze uitspraak ongeldig is verklaard, heeft het College van B&W de Subsidieregeling Cultuur Eindhoven 2019-2020 vastgesteld (d.d. 29 april 2019) en Cultuur Eindhoven gemandateerd om deze uit te voeren. De subsidieregeling bestaat uit verschillende deelregelingen die samen één samenhangend geheel vormen, maar los van elkaar worden uitgevoerd.

De verschillende deelregelingen zijn:

- *de Basisinfrastructuur (BIS)* – een vierjarig subsidieprogramma waarin subsidie wordt verleend voor 13 in de Cultuurbrief geformuleerde basisfuncties en de in 2017 toegevoegde functie ‘bemiddelingsfunctie onderwijs en cultuuraanbieders’.
- *PLUS-programma’s* – subsidie gericht op het aanvullen en versterken van het culturele veld op vier programmalijnen; bijzondere creaties en producties, co-creatie en domeinoverschrijding, talentontwikkeling en productiefaciliteiten en cultuureducatie en bijzonder vrijetijdsaanbod;
- *PLUS-projecten* – een eenmalige subsidie voor activiteiten die aanvullend zijn op de BIS en duidelijk in tijd en middelen zijn afgebakend;
- *het Snelgeldfonds* – een regeling voor eenmalige subsidie van maximaal € 3.000 om een impuls te geven aan presentatie, onderzoek en/of productie in de culturele sector;
- *Gilden* – de negen Eindhovense gilden kunnen een vast bedrag van € 1.500 per jaar aanvragen voor de instandhouding van de Eindhovense gilden.

Daarnaast verstrekt Cultuur Eindhoven in mandaat van de gemeente Eindhoven zogenaamde *Gelabelde subsidies* welke betrekking hebben op activiteiten die niet binnen de subsidieregeling vallen, maar in het beleid van de Gemeente Eindhoven wel van belang zijn.

De subsidies voor 11 van de BIS-functies worden uitgevoerd door Cultuur Eindhoven. De gelabelde subsidie voor het *Muziekgebouw Eindhoven* wordt in deze rapportage ook meegenomen als een BIS-subsidie omdat het Muziekgebouw de functie van de concertzaal invult en het erbij behorende budget ontvangt. De subsidies voor het *Van Abbemuseum*, de *Dutch Design Foundation* en *GLOW* lopen rechtstreeks via de gemeente. Gegevens van deze instellingen ontbreken daarom in deze rapportage.

Noodsteun in 2020

2020 was een jaar waarin Covid-19 de wereld in zijn greep had. Het openbare leven werd op momenten vrijwel stil gelegd of er waren in zeer beperkte mate culturele activiteiten mogelijk. Daardoor kreeg de culturele sector het financieel zwaar. Om te voorkomen dat instellingen vanwege deze externe factoren om zouden vallen is op verschillende manieren noodsteun verleend. In totaal hebben 6 instellingen in BIS en 7

instellingen in meerjarige PLUS-programmaregeling financiële noodsteun van de gemeente ontvangen. Totaal is er in 2020 een bedrag van € 2.686.525,- aan noodsteun verleend. Dit was onderverdeeld in € 2.513.416,- noodsteun voor BIS instellingen en € 173.109,- noodsteun voor PLUS-programma instellingen. In deze rapportage is in dit hoofdstuk de extra financiering niet in de overzichten meegenomen omdat dat een eenmalig sterk vertekend beeld van de budgetverdeling in de gehele Eindhovense culturele sector zou opleveren.

Bij de verantwoording 2020 is gebleken dat vanwege landelijke generieke en specifiek voor culturele instellingen beschikbare steunmaatregelen en eigen ingrepen van de organisaties in hun bedrijfsvoering, niet alle noodsteun van de gemeente in 2020 is benut. Uit de verantwoordingen bleek dat in 2020 in totaal € 1.540.297,- daadwerkelijk is benut. Van het totaalbedrag aan verleende noodsteun is € 1.136.228,- verlengd naar 2021 om ook in dat jaar financiële klappen te kunnen opvangen. In hoofdstuk 6 Ondernemerschap waarin gegevens worden overlegd op basis van de financiële verantwoordingen van culturele organisatie over 2020 is de verleende noodsteun wel meegenomen. Daardoor wordt inzicht verschaft in de daadwerkelijke financiële positie van de instellingen eind 2020.

Flexibilisering van het budget

In het Raadsbesluit van 26 januari 2016 (16R6631) wordt de ambitie uitgesproken maximaal 80% van het totale cultuurbudget beschikbaar te stellen voor de BIS. Het betreft een groeimodel waarbij in 2017 ten minste 10% van het budget beschikbaar moet zijn voor de PLUS-regeling en in de periode 2017-2020 gegroeid moet worden naar een verhouding van 80-20. Daarbij is een kanttekening geplaatst dat deze verhouding geen harde eis is i.v.m. financiële risico's. Om naar deze verhouding te groeien wordt in het Raadsbesluit aan Cultuur Eindhoven gevraagd om, vooral in de beginjaren, een solidariteitsbijdrage te vragen aan de BIS-instellingen t.b.v. de (financiële) speelruimte van de PLUS-regeling.

Tabel 2 hieronder laat de verdelingen over de verschillende regelingen per jaar zien. Bij het invullen van de subsidies van 2016 is alleen gekeken naar de subsidies die uit het budget Cultuur Totaal afkomstig waren. Subsidies voor de gilden en die vergelijkbaar zijn met de gelabelde subsidies zijn buiten beschouwing gelaten. Omdat in 2016 nog geen onderscheid was tussen BIS- en PLUS-instellingen zijn deze subsidies retrospectief ingedeeld op basis van binnen welke regeling deze instelling voor 2017 subsidie heeft aangevraagd.

Tabel 2 verdeling subsidie budget 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
BIS	€ 18.226.581	€ 18.333.644	€ 17.808.883	€ 17.903.547	€ 18.244.356
PLUS-programma's	€ 2.038.595	€ 2.282.421	€ 2.366.625	€ 2.512.163	€ 2.730.948
PLUS-projecten	€ 167.184	€ 440.436	€ 445.200	€ 572.292	€ 551.493
Snelgeldfonds		€ 53.095	€ 192.093	€ 170.000*	€ 210.000*
Gilden		€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500
Gelabelde subsidies		€ 591.067	€ 429.500	€ 326.500	€ 248.500
Frictiekosten		€ -	€ 90.000	€ 28.438	€ 74.797

* incl. provinciale matching €50.000,-

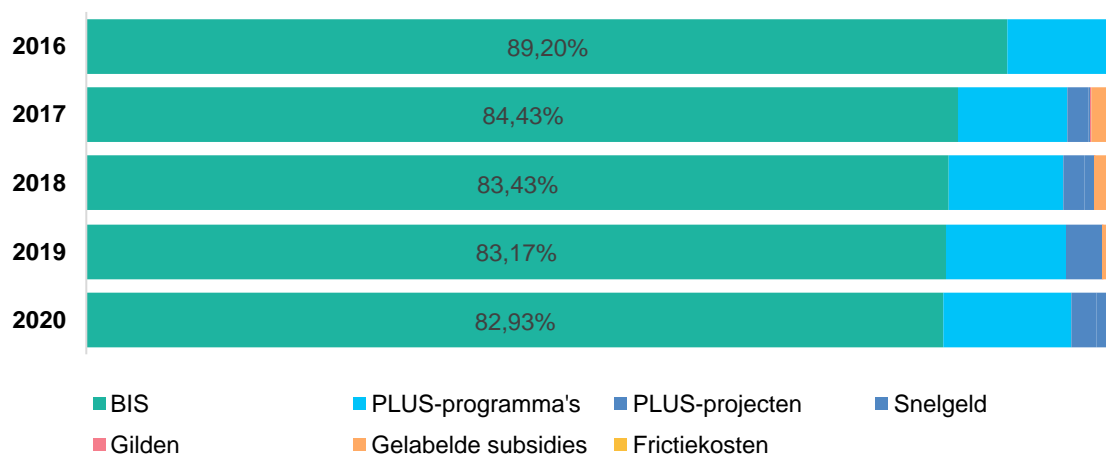
Uit Figuur 1 blijkt dat het percentage van het cultuurbudget dat ten goede kwam aan de BIS ten opzichte vanaf 2016 is gedaald van 89,2% naar 82,9% in 2020. Hierbij zijn de budgetten voor het *Van Abbemuseum*, *de Dutch Design Foundation* en *GLOW* en de bijdrage van de gemeente aan de *Bibliotheek* uit VVE-middelen niet inbegrepen. Gemiddeld neemt de BIS in de periode 2017-2020 zo'n 83% van het totale budget in. Te zien is dat in 2020 de BIS nominaal inclusief indexeringen op hetzelfde subsidieniveau zit als

in 2016. In dezelfde periode is met name in de PLUS-regeling extra dynamiek mogelijk gemaakt door een groei van het budget. Daarnaast is het budget voor het Snelgeldfonds toegenomen, gedeeltelijk door eigen beleidskeuze en gedeeltelijk door incidentele matching van de provincie in 2019 en 2020.

De gelabelde subsidie wordt rechtstreeks door het college verleend voor specifieke culturele instellingen/doelen, de uitvoering daarvan is aan Cultuur Eindhoven uitbesteed. In 2020 werd nog aan 4 instellingen gelabelde subsidie verleend, in 2017 waren het er 7. De afname die in de gelabelde subsidie is te zien in de periode 2017-2020 wordt veroorzaakt doordat geormerkte tijdelijke impulsen zijn afgebouwd en doordat subsidiëring van het Jeugdcultuurfonds, vanwege de nauwere samenhang met sociaal domein, vanaf 2020 door de gemeente wordt uitgevoerd.

Tot slot worden naast de reguliere subsidies op grond van artikel 4:51 Awb frictiekosten betaald uit het subsidiebudget wanneer voor organisaties met een langjarige subsidierelatie, vanwege de beslistermijn in december, geen redelijke termijn voor vermindering of afbouw van subsidie mogelijk is. Cultuur Eindhoven vergoedt kosten die voortkomen uit het afwikkelen van bestaande verplichtingen. De fluctuatie over de jaren heen is puur operationeel.

Figuur 1 verdeling subsidiebudget 2016 – 2020

Indexering

Ieder jaar wordt door de gemeente bepaald welk indexeringspercentage zij hanteert om de inflatie en algemene loonkostenstijgingen te compenseren voor de door haar gesubsidieerde instellingen. Op basis hiervan heeft Cultuur Eindhoven aan instellingen die meerjarige subsidie ontvangen jaarlijks indexering van bestaande subsidie verleend.

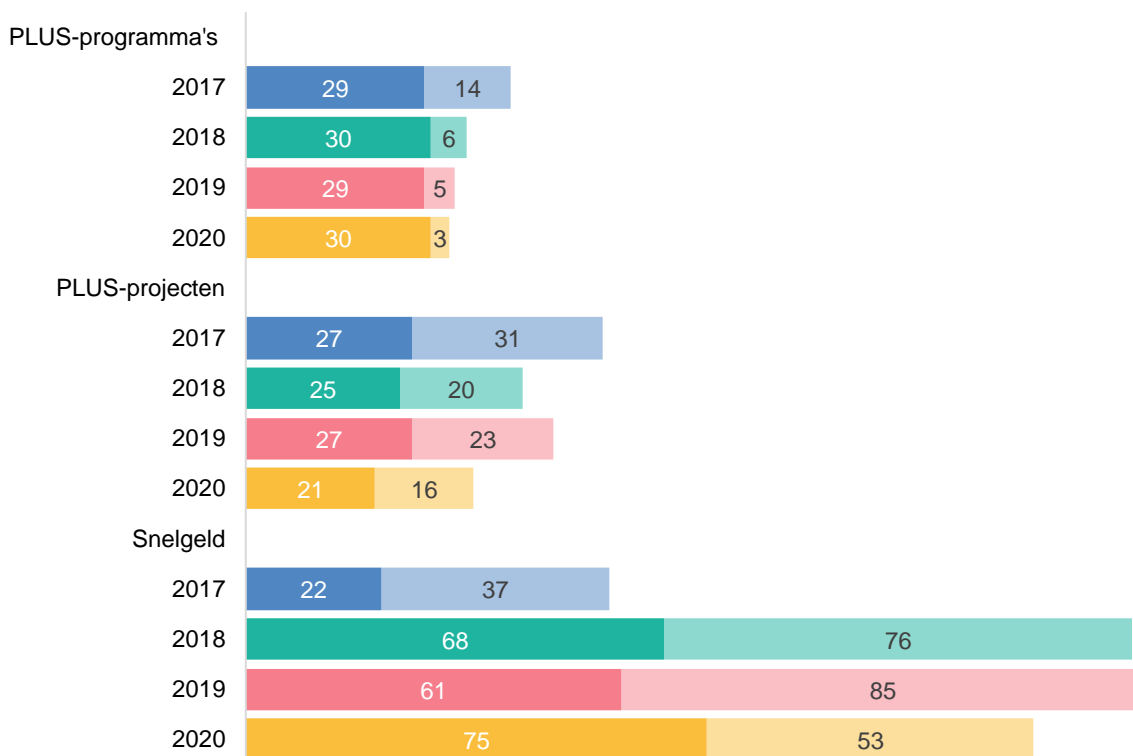
Over de periode 2017-2020 zijn de indexeringen als volgt toegekend:

2017 – 2020	1,5%
2018 – 2020	1,5%
2019 – 2020	1%
2020	2%

2.2 Het aantal gehonoreerde en afgewezen aanvragen

In 2020 werden er 187 aanvragen ingediend bij Cultuur Eindhoven binnen de PLUS-regeling en het Snelgeldfonds. Daarvan werden er 104 gehonoreerd. Van de 30 gehonoreerde PLUS-programma's waren er 22 in een eerder jaar meerjarig beschikt, waardoor zij ook in 2020 subsidie ontvangen. Figuur 2 geeft weer hoe de verdeling tussen het totaal van afgewezen en gehonoreerde aanvragen voor de PLUS-programma's, PLUS-projecten en het Snelgeldfonds is.

Figuur 2 Toegewezen en afgewezen aanvragen 2017-2020

In 2020 zijn er minder projectaanvragen ingediend dan in voorgaande jaren. Belangrijkste verklaring daarvoor is het gegeven dat het Covid-19 virus de wereld in 2020 in haar greep had, waardoor veel projecten en initiatieven niet in gang gezet zijn.

Met betrekking tot het Snelgeldfonds konden vanaf 19 februari 2017 geen nieuwe aanvragen meer worden ingediend, omdat het subsidieplafond voor 2017 reeds bereikt was. Dit heeft ertoe geleid dat er in 2018 vanuit Cultuur Eindhoven meer geld is vrijgemaakt voor het Snelgeldfonds. Daarnaast heeft Cultuur Eindhoven in 2019 en 2020 een matchingsbijdrage gehad uit de makersregeling van de provincie Noord-Brabant ten behoeve van het Snelgeldfonds. Hierdoor konden meer aanvragen gehonoreerd worden. In totaal zijn er 144 aanvragen ingediend en is het subsidieplafond niet bereikt in 2018. In 2019 was er inclusief de matchingsbijdrage van de provincie Noord-Brabant € 170.000,- beschikbaar voor het Snelgeldfonds. In dat jaar zijn er in totaal 146 aanvragen ingediend en is 100% van het beschikbare budget beschikbaar. 18 van de 85 afgewezen aanvragen zijn afgewezen vanwege de uitspraak van de Raad van State, waardoor er tijdelijk geen wettelijke grondslag was om subsidies te verlenen. De aanvragen die na 7 februari zijn binnengekomen, zijn vanwege de uitspraak afgewezen en niet inhoudelijk beoordeeld. Vanaf 30 april 2019 was Cultuur Eindhoven via de mandaatconstructie weer bevoegd om besluiten te nemen.

In 2020 zijn in totaal weliswaar minder aanvragen voor het Snelgeldfonds ingediend, namelijk 128, maar tegelijkertijd werd een groter aantal plannen dan in voorgaande jaren gehonoreerd, omdat de kwaliteit van de plannen toeneemt. Op 24 september 2020 was het beschikbare budget uitgeput en ging het Snelgeldfonds-loket dicht. Op dat moment waren er 75 aanvragen gehonoreerd voor een totaalbudget van € 210.000,-.

Bezwaren

Er werd vier keer bezwaar gemaakt tegen besluiten op subsidieaanvragen in 2020 en één pro-forma bezwaar werd ingediend en later weer ingetrokken. Van de drie bezwaren op een besluit binnen het Snelgeldfonds werden er twee ongegrond verklaard en is één bezwaar ingetrokken. Daarnaast is één bezwaar uit 2020 binnen de PLUS-programma-regeling ongegrond verklaard.

Over de gehele periode 2017-2020 bezien is op een totaal aantal van 892 ingediende subsidieaanvragen 24 keer een bezwaar op besluit ingediend. Daarvan zijn twee bezwaren gedeeltelijk gegrond verklaard wat heeft geleid tot aanvullende motivatie in besluit op bezwaar, maar niet heeft geleid tot subsidiëring. De andere bezwaren werden ingetrokken of ongegrond verklaard. De door Cultuur Eindhoven gehanteerde procedures in het subsidietraject blijken derhalve voldoende standvastig te zijn en tevens nauwkeurig en consistent te worden uitgevoerd.

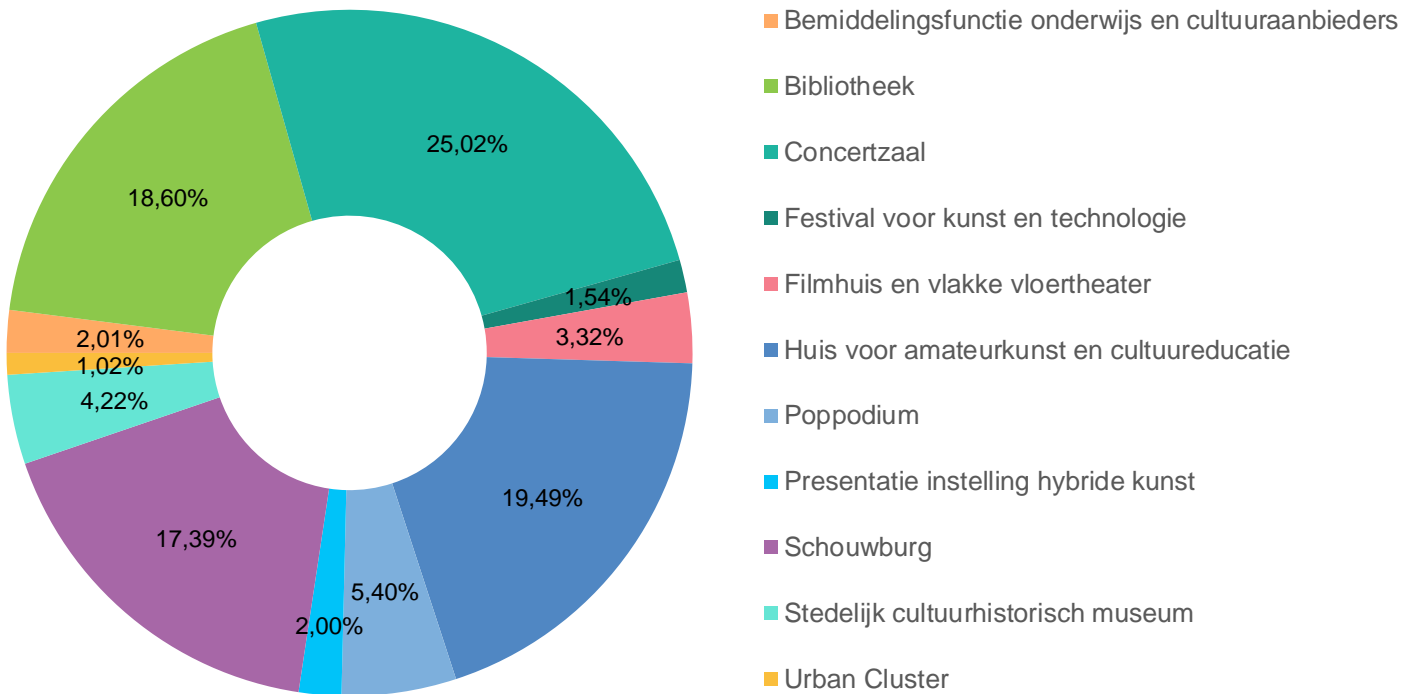
Tabel 3 Bezwaren stand van zaken 1 september 2020

	BIS	PLUS-programma's	PLUS-projecten	Snelgeldfonds
2017	1 – hoger beroep/afgerond* 1 – ingetrokken	1 – ongegrond	1 – ingetrokken 1 – ongegrond	
2018	n.v.t.		1 – ongegrond 1 – ingetrokken	1 – ongegrond 1 – ingetrokken
2019	n.v.t.	1 – ongegrond	1 – ingetrokken 1 – ongegrond 1 – gedeeltelijk gegrond	3 – ingetrokken 3 – ongegrond
2020	1 – ingetrokken	1 – ongegrond		2 – ongegrond 1 – ingetrokken

* Het hoger beroep van de rechtszaak aangespannen door de Bibliotheek Eindhoven is met de uitspraak van de Raad van State op 27 januari 2021 afgerond. De Raad van State vond het beroep ongegrond.

2.3 Verdeling over de verschillende disciplines

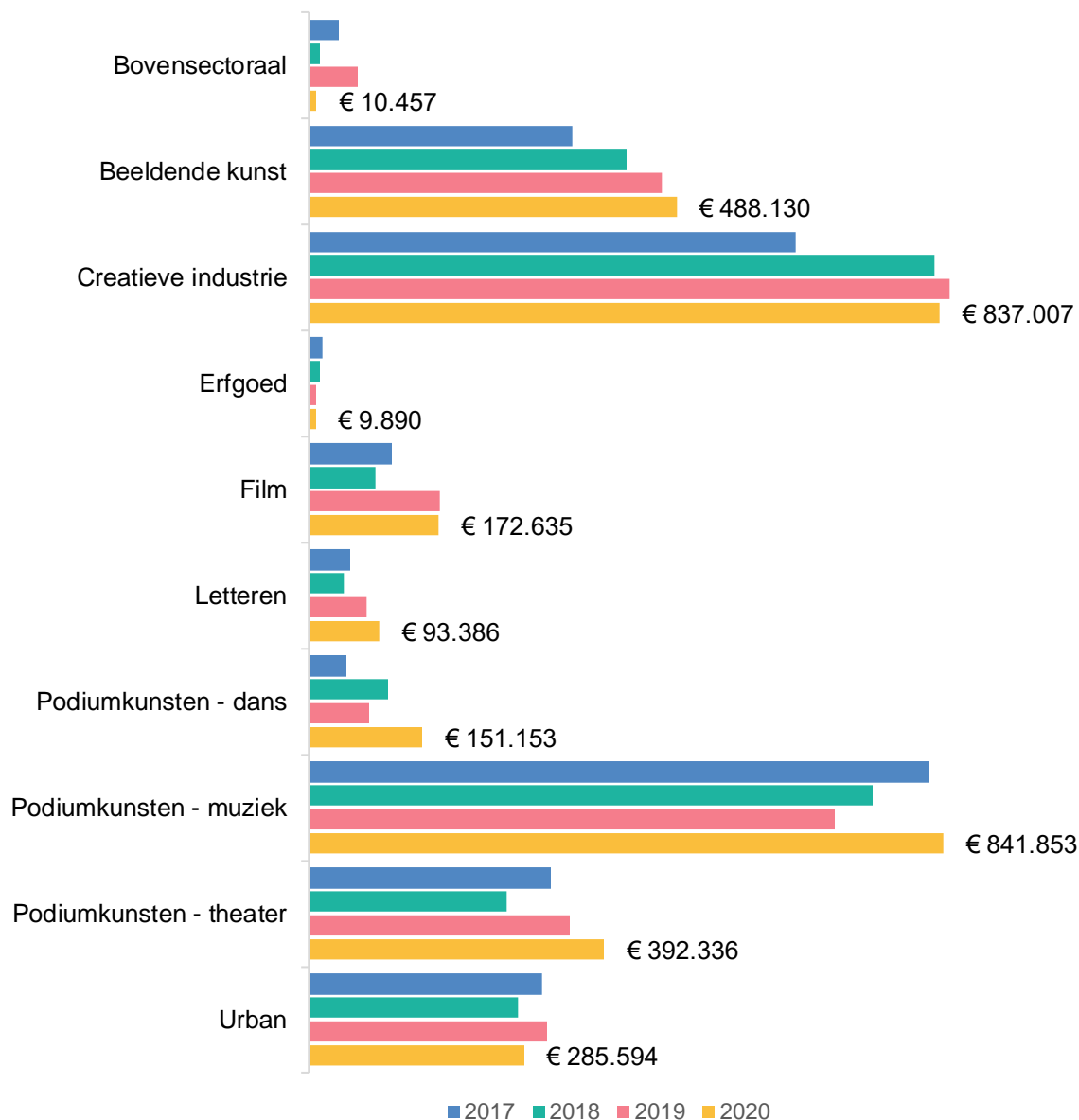
Figuur 3 Verdeling budget over de BIS-functies 2020

Figuur 3 geeft een overzicht van de verdeling van het budget over de verschillende functies zoals beschikt voor 2020. Hierin zijn alleen de BIS-instellingen opgenomen die via Cultuur Eindhoven worden gesubsidieerd alsook de gelabelde subsidie voor de functie concertzaal. Er is in 2020 nauwelijks verschil tussen de bedragen en percentages ten opzichte van voorgaande jaren. Dit komt doordat voor de periode 2017-2020 de budgetten zijn vastgelegd en de indexering gelijkmatig meebeweegt. De drie andere organisaties die ook een BIS-functie invullen, te weten: *Dutch Design Foundation*, *GLOW* en *Van Abbemuseum*, zijn buiten beschouwing gelaten.

Binnen de PLUS-regeling maakt Cultuur Eindhoven een onderscheid tussen negen verschillende disciplines en een bovensectorale categorie. Onder bovensectoraal wordt verstaan: aanvragen die zich duidelijk op meerdere disciplines focussen. Bij deze aanvragen is de discipline vaak ondergeschikt aan de activiteit.

Figuur 4 verdeling budget over disciplines (PLUS-programma's en PLUS-projecten)

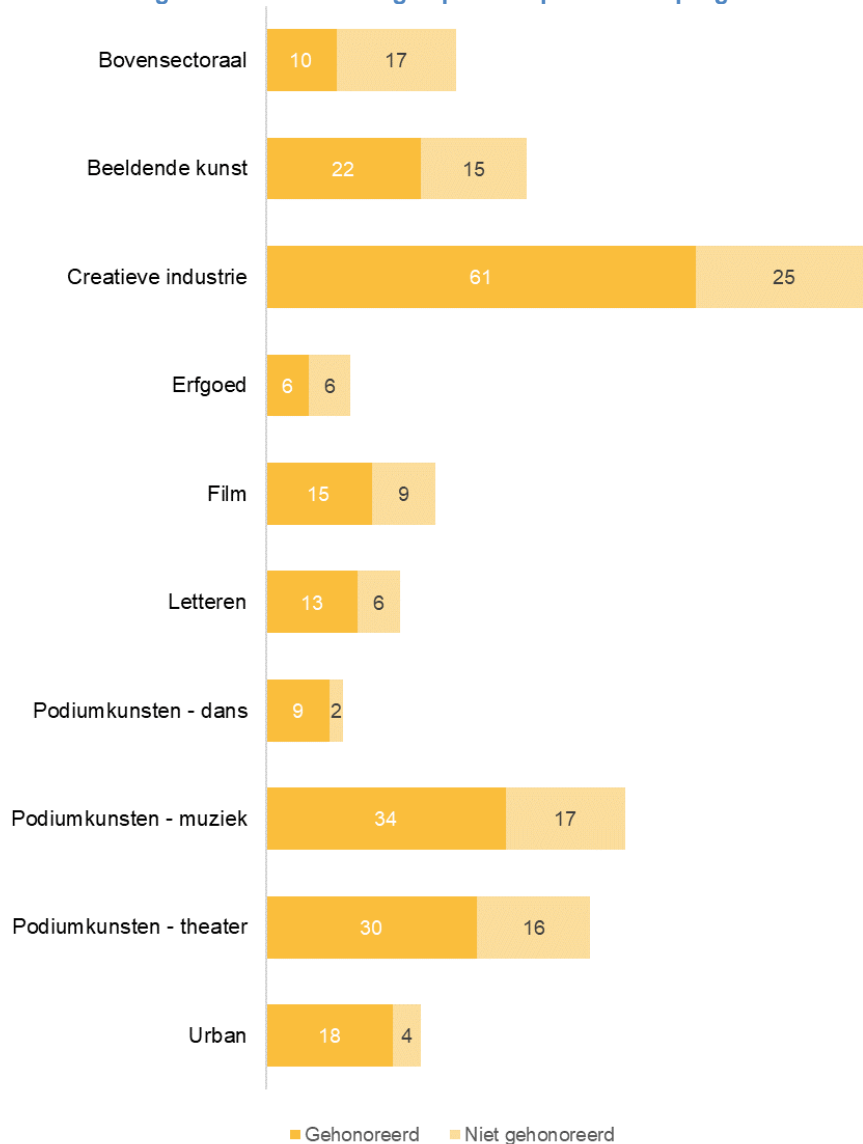
Op basis van de indeling naar discipline kan Cultuur Eindhoven de diversiteit van het aanbod monitoren. Instellingen die multidisciplinair opereren worden ingedeeld op basis van de focus van de hoofdactiviteiten uit het activiteitenplan. De subsidieregeling biedt op een gelijkwaardige manier kansen voor de verschillende disciplinesdergeschikt aan de activiteit.

Figuur 4 laat zien hoe het budget in de verschillende jaren verdeeld is over de disciplines. Een kanttekening hierbij is dat steeds meer organisaties discipline overstijgend werken en dat kwantitatief niet de volledige diversiteit van het gesubsidieerde aanbod inzichtelijk gemaakt kan worden.

In de periode 2017-2020 blijven de bedragen verhoudingsgewijs redelijk gelijk per discipline. Omdat de creatieve industrie met *MU* en *STRP-festival* slechts 3,5% van het BIS-budget omvat zien we in de PLUS-regeling een mooie aanvulling op dat aanbod. Daarnaast is in het budget 'podiumkunsten' muziek een

uitschieter in het overzicht. Dat wordt veroorzaakt doordat *PopEi* een fors deel van het totale budget met PLUS-programmasubsidie voor haar rekening neemt. Erfgoed is als discipline het minst goed bedeed. Deels omdat een groot deel van de erfgoed-verantwoordelijkheid bij de gemeente Eindhoven ligt en tevens omdat er in 2020 slechts één aanvraag is ingediend bij Cultuur Eindhoven binnen deze discipline.

Figuur 5 Aantal aanvragen per discipline PLUS-programma's en PLUS-projecten periode 2017 - 2020

2.4 Programmalijnen

Subsidieaanvragen voor programma's binnen de PLUS-regeling worden specifiek getoetst op de bijdragen die geleverd worden aan de doelstelling om meerwaarde te bieden ten opzichte van de BIS-instellingen en het overige bestaande aanbod. Daartoe zijn vier verschillende programmalijnen geformuleerd. De programmalijnen zijn in de Cultuurbrief zo geformuleerd dat de verschillende soorten instellingen/verschillende onderdelen van de keten in een cultuurdiscipline, in aanvulling op de BIS-functie, een plaats zouden kunnen krijgen.

Op de programmalijn *bijzondere programma's en producties* (ook internationaal) kan een beroep worden gedaan voor aanvragen die van aantoonbare meerwaarde zijn ten opzichte van het reeds aanwezige aanbod (kwaliteit en diversiteit) van programma's en producten in de stad.

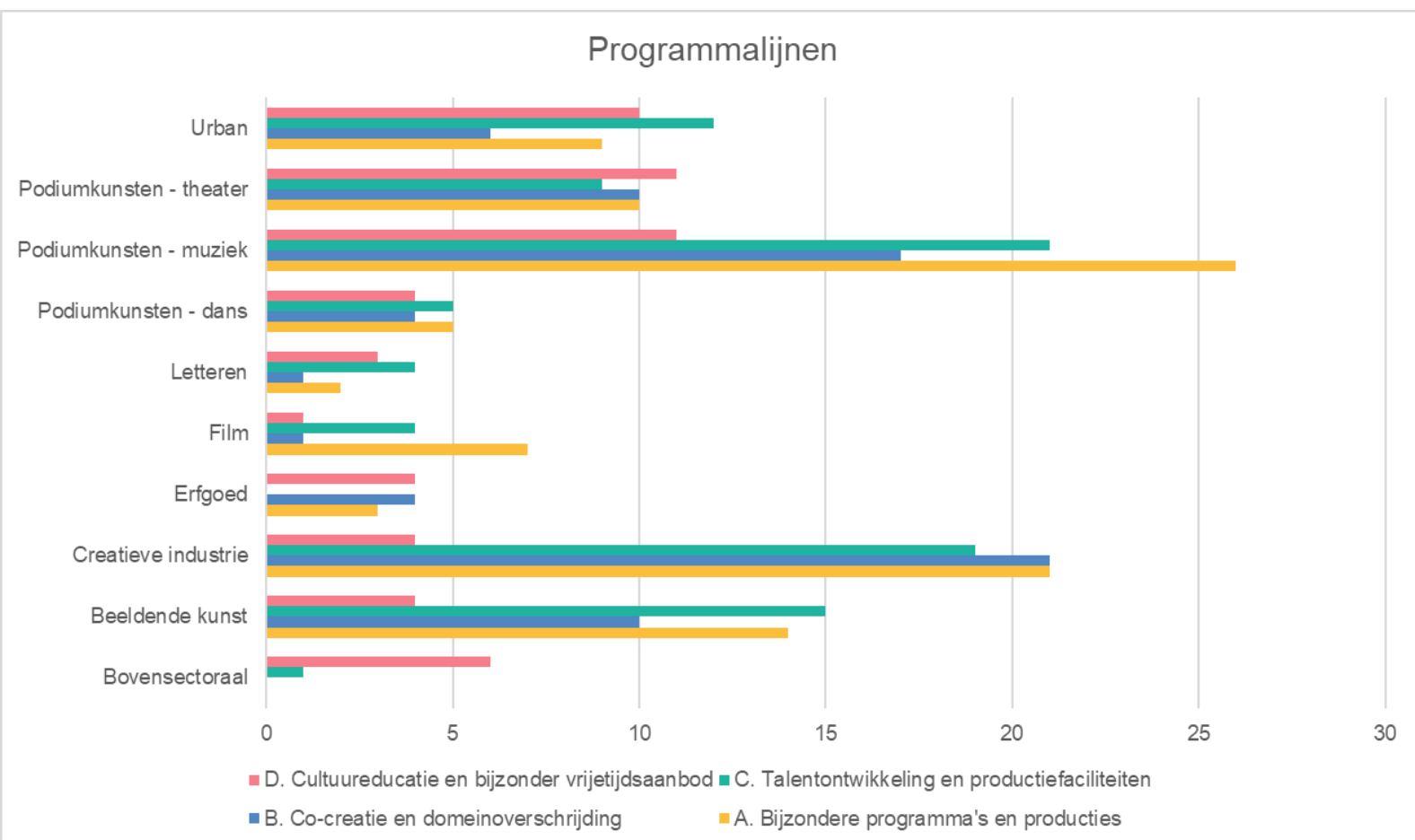
Op de programmalijn *talentontwikkeling en productiefaciliteiten* kan een beroep worden gedaan voor programma's en/of faciliteiten die beginnende kunstenaars of groepen eventueel na een transparante selectieprocedure in de gelegenheid stellen om zich beroepsmatig te blijven ontwikkelen.

Op de programmalijn *cultuureducatie en bijzonder vrijetijdsaanbod* kan een beroep worden gedaan voor ondersteuningsprogramma's en activiteiten die ertoe bijdragen dat zoveel mogelijk kinderen worden bereikt en voor kunsteducatieprogramma's die bijdragen aan een divers en zo compleet mogelijk aanbod in de stad. Cultuureducatie betreft educatieve activiteiten voor jongeren tot 25 jaar. Bijzonder vrijetijdsaanbod betreft aanbod waarnaar voldoende vraag is, maar dat niet in de markt wordt aangeboden.

Op de programmalijn *co-creatie en domeinoverschrijding* kan een beroep worden gedaan voor aanvragen die betrekking hebben op concrete samenwerking, uitwisseling van kennis en ervaring en overschrijding van de grenzen van de eigen sector en het eigen domein.

In de praktijk blijkt dat bij de aanvraag voor een PLUS-programma vaak meerdere programmalijnen gekozen worden. Vaak wordt bijzondere programma's en producties gecombineerd met één of meer van de overige programmalijnen. In de huidige praktijk combineren instellingen vaak verschillende functies zoals ook opgemerkt door de onderzoekers van *Waarde van Cultuur*.

Figuur 6 Spreiding van verleende aanvragen over de programmalijnen 2017- 2020

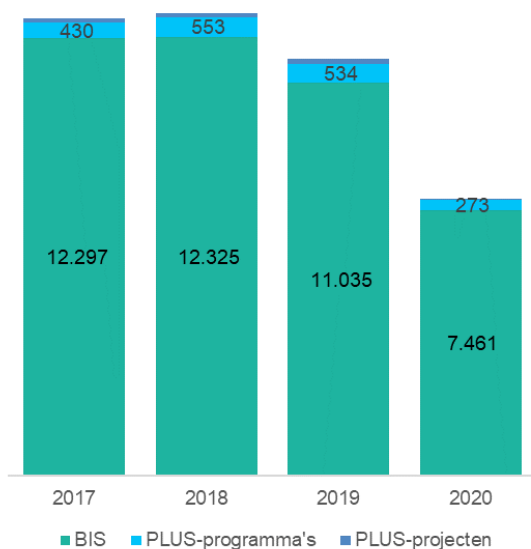
Figuur 6 laat zien welke programmalijnen binnen een bepaalde discipline zijn gekozen en in welke mate. Binnen één aanvraag kunnen meerdere verschillende lijnen worden aangevinkt. Zoals hierboven duidelijk te zien is geven praktisch alle organisaties aan dat er activiteiten plaatsvinden binnen verschillende programmalijnen.

2.5 Prestaties - Aanbod

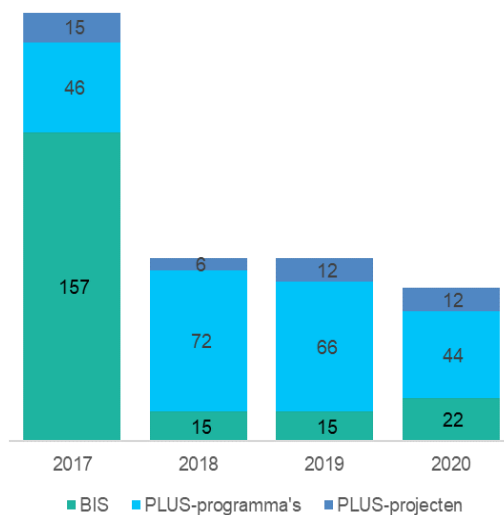
Cultuur Eindhoven maakt met de gesubsidieerde instellingen afspraken over de te leveren prestaties wat betreft aanbod en publieksbereik. Het aantal activiteiten geeft een indicatie van de omvang van het aanbod. Met betrekking tot het aanbod wordt een onderscheid gemaakt tussen producties, tentoonstellingen, voorstellingen en overige activiteiten. Overige activiteiten zijn bijvoorbeeld lezingen, workshops of rondleidingen, maar ook evenementen. In deze paragraaf tonen we het daadwerkelijk gerealiseerde aanbod in 2017-2020 op basis van de ontvangen verantwoordingen. Het publieksbereik wordt apart behandeld in hoofdstuk vier.

Ten opzichte van voorgaande jaren zien we in 2020 een forse daling in het aantal voorstellingen. In figuur 7 is te zien dat dat voor zowel BIS als PLUS-programmas geldt. Het is een direct gevolg van de Covid-19 maatregelen. Het aantal tentoonstellingen daalde tevens in 2020 ten opzichte van eerdere jaren. Dit is met name terug te zien in de PLUS-programma's.

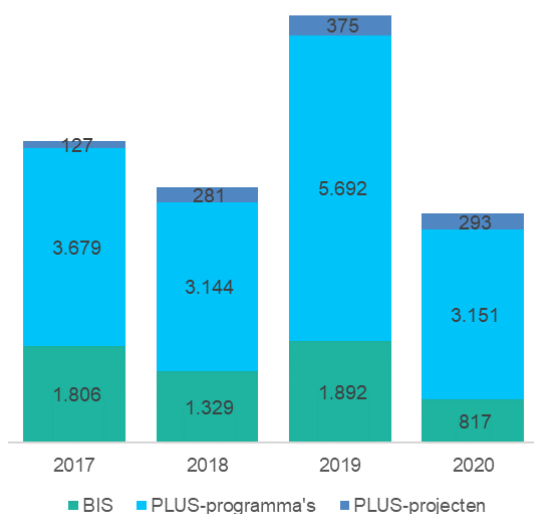
Figuur 8 Aantal voorstellingen

Figuur 7 Aantal tentoonstellingen

Figuur 9 Aantal overige activiteiten

Het totaal aantal overige activiteiten is in 2020 fors afgenomen. De uitschieter in 2019 werd voornamelijk veroorzaakt door de PLUS-programma's en dan met name door Stichting Lumens. Die organisatie had in 2019 het dubbele aantal overige activiteiten gerealiseerd dan in de jaren daarvoor. In 2020 hebben binnen de PLUS-regeling activiteiten ook veelal online doorgang gevonden. Desalniettemin is het totaal aantal overige activiteiten in 2020 het laagst over de gehele periode 2017-2020. Met name de BIS-instellingen hebben in 2020 wegens Covid-19 fors op dergelijke activiteiten ingekrompen. Ten aanzien van de activiteiten is er bij de verantwoording over 2020 conform het collegebesluit coulerance toegepast bij de vaststelling van de subsidie.

2.6 Samenvatting

De Subsidieregeling van Cultuur Eindhoven bestaat uit een fijnmazig stelsel waarbinnen ruimte is voor een grote diversiteit aan initiatieven. Binnen de diverse regelingen wordt een grote diversiteit aan activiteiten verdeeld over verschillende disciplines gehonoreerd. Dat het elk jaar weer lastig blijkt om een discipline toe te wijzen aan de verschillende aanvragers illustreert dat er veel discipline overstijgend gewerkt en geëxperimenteerd wordt. De PLUS-regeling biedt een mooie aanvulling op de BIS-instellingen. Deze is zowel in type activiteiten als in verdeling van artistieke disciplines complementair aan de BIS. Binnen deze regeling worden bijvoorbeeld veel initiatieven uit de creatieve industrie gehonoreerd. Ook zien we dat, in het aantal tentoonstellingen en vooral in het aanbieden van overige activiteiten, de PLUS-organisaties het aanbod in Eindhoven verrijken. In 2020 is er een forse daling in het totaal aantal activiteiten vanwege Covid-19.

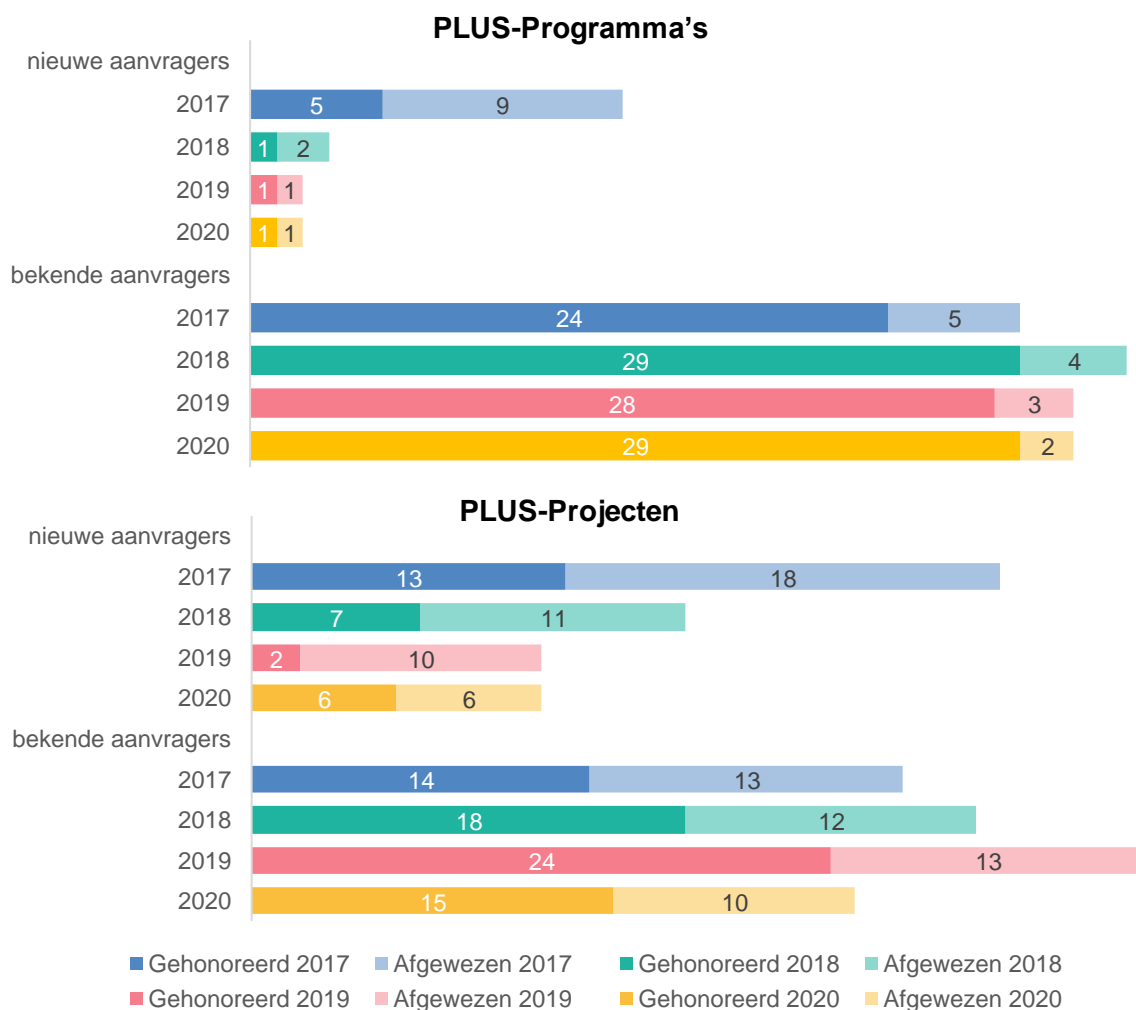
3 Dynamiek en vernieuwing

Motief voor het oprichten van Cultuur Eindhoven is het bevorderen van de beleidsdynamiek en vergroten van flexibiliteit. Deel van de opdracht is het mogelijk maken van aanvullingen op en versterking van cultureel Eindhoven. Een van de transitiedoelstellingen is het verschuiven van middelen ten gunste van onbekende en/of nieuwe makers en producenten.

Binnen het hoofdstuk dynamiek en vernieuwing wordt naast het aantal nieuwe aanvragers binnen de PLUS-regeling gekeken naar de ruimte voor individuele makers en talentontwikkeling. Daarnaast is veel ruimte voor nieuwe initiatieven binnen het Snelgeldfonds.

3.1 Het aantal nieuwe aanvragers

Als maatstaf voor vernieuwing wordt het aantal nieuwe aanvragers geteld. Een aanvrager wordt gezien als nieuwe aanvrager als deze geen subsidie ontving van de gemeente Eindhoven in 2016 en daarna nog niet eerder een aanvraag indiende bij Cultuur Eindhoven. Daartegenover staat het aantal bekende aanvragers. Ook niet gehonoreerde aanvragers vallen bij een tweede aanvraag in de categorie bekende aanvragers.

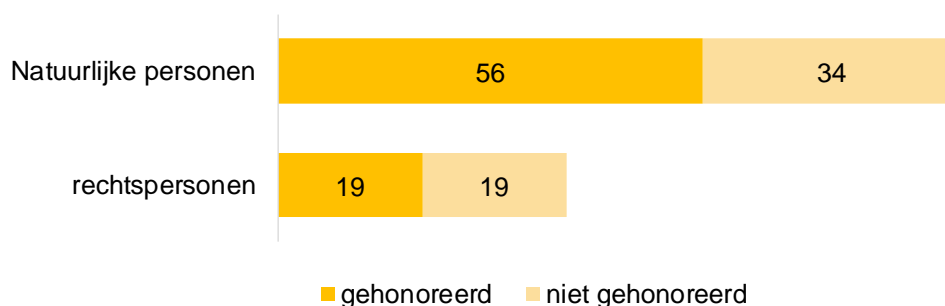

We zien een teruglopend aantal nieuwe aanvragers. De lijn uit voorgaande jaren, namelijk dat binnen de PLUS-programma's vaak wordt aangevraagd door organisaties die al bekend zijn bij Cultuur Eindhoven, zet ook in 2020 door. Dit is logisch want, hoewel het geen vanzelfsprekend groeimodel is, wordt er vaak eerst een subsidierelatie met een organisatie opgebouwd via de Snelgeld-regeling en PLUS-projecten, voordat een zwaardere PLUS-programmasubsidie wordt aangevraagd. 2017 was hierin een uitzondering omdat het voorheen voor veel organisaties niet mogelijk was om een aanvraag te doen. Bij de projecten waren er in 2020 net als in 2019 12 nieuwe aanvragers. Opvallend is dat er van de 12 nieuwe aanvragers er in 2020 drie keer meer dan in 2019 werden gehonoreerd.

3.2 Snelgeldfonds

De Snelgeldfonds-regeling is de enige regeling waarbinnen kan worden aangevraagd wanneer een persoon of organisatie geen rechtspersoon is. Deze regeling faciliteert in sterke mate de individuele makers in Eindhoven. Er kan een beroep worden gedaan op het Snelgeldfonds voor activiteiten op het gebied van presentatie, onderzoek en productie. Hoewel het aantal gehonoreerde aanvragen van natuurlijke personen de afgelopen drie jaar rond de 50 is, en procentueel het overgrote merendeel van het totaal aantal gehonoreerde aanvragen uitmaakt, zien we een toename van het aantal rechtspersonen dat succesvol binnen de regeling een aanvraag indient.

Figuur 10 Verschillende aanvragers binnen het Snelgeldfonds 2020

In Figuur 10 is te zien dat van het aantal rechtspersonen dat een aanvraag voor het Snelgeldfonds indient een groter percentage wordt afgewezen omdat ze minder goed in de regeling passen. Daarnaast gaat het vaak om kleinschalige organisaties en komen de middelen in geval van honorering in de regel rechtstreeks ten gunste van een individuele maker.

3.3 Programmalijn talentontwikkeling en productiefaciliteiten

Op de programmalijn *talentontwikkeling en productiefaciliteiten* kan een beroep worden gedaan voor programma's en/of faciliteiten die beginnende kunstenaars of groepen eventueel na een transparante selectieprocedure in de gelegenheid stellen om zich beroepsmatig te blijven ontwikkelen.

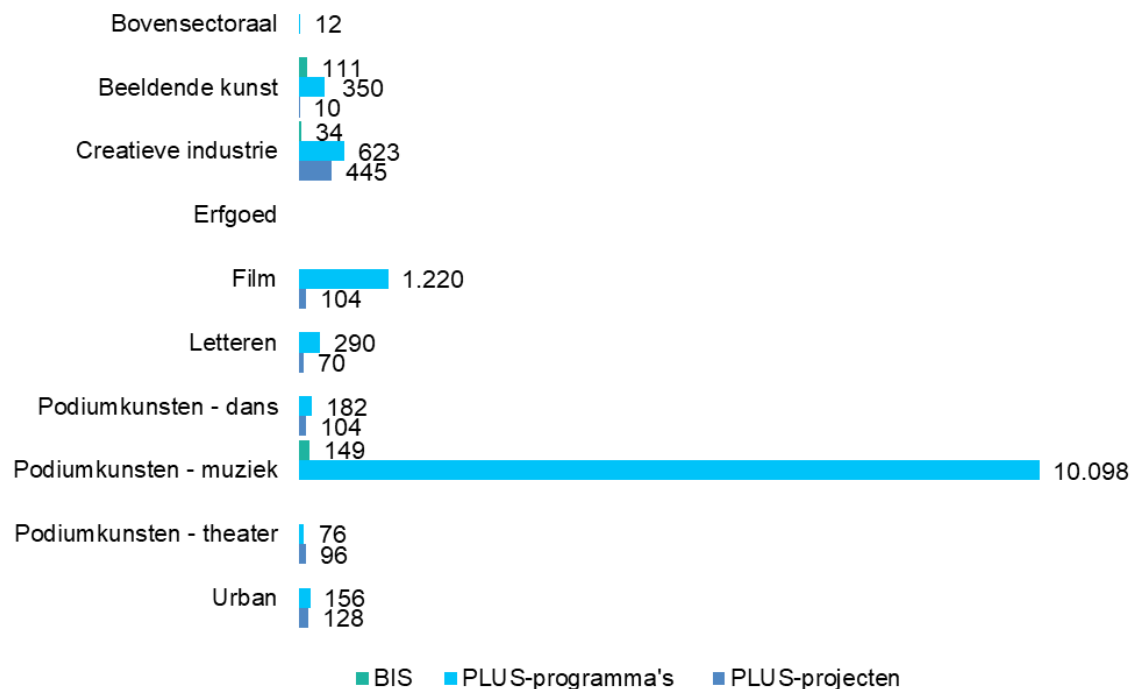
Voor de periode 2019-2020 zijn 20 aanvragen gehonoreerd op deze programmalijn. Net als in 2017 betreft het veel instellingen binnen de discipline podiumkunsten – voor muziek bijvoorbeeld *PopEi*, op gebied van dans *The Ruggeds* en voor theater onder andere *Wildpark* en veel gehonoreerde instellingen binnen de creatieve industrie zoals *Dutch Invertuals*. Op het gebied van beeldende kunst is er onder andere *Beeldenstorm* en ook urban is met o.a. *Lumens* goed vertegenwoordigd binnen deze programmalijn. Met *Watershed* krijgt ook letteren invulling op het gebied van talentontwikkeling. Met daarnaast *Broet* als productiefaciliteit op het gebied van film zijn alle disciplines met uitzondering van erfgoed vertegenwoordigd binnen deze programmalijn.

3.4 Aantal talenten

Naast de instellingen die specifiek aanvragen voor de programmalijn talentontwikkeling en productiefaciliteiten zijn er meer programma's en enkele projecten die zich bezig houden met talentontwikkeling. Ook faciliteert een groot gedeelte van de BIS-instellingen activiteiten op het gebied van talentontwikkeling. Bij de verantwoording rapporteren dus meer instellingen op talentontwikkeling op hun gebied.

Cultuur Eindhoven maakt een onderscheid in talentontwikkelingsprogramma's van korter dan zes maanden en talenten die een programma van langer dan zes maanden volgen. Dit onderscheid wordt gemaakt naar voorbeeld van diverse andere subsidieverstrekkers en zegt iets over structurele verankering en intensiteit voor talenten.

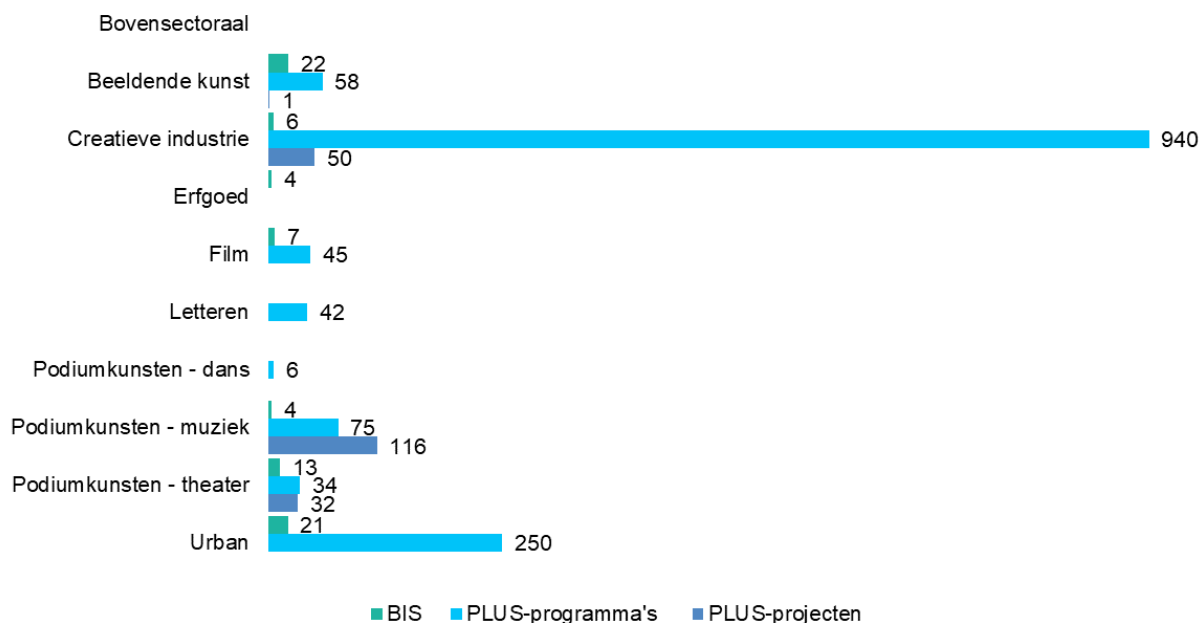
Figuur 11 Talenten traject korter dan 6 maanden periode 2017-2020

Met name in de muziek worden er zeer veel talentontwikkelingstraject korter dan 6 maanden doorlopen. Dit komt voornamelijk door de grote hoeveelheid muzikanten die een plek vinden bij *PopEi*. Daarnaast valt het aantal talenten dat ondersteund wordt in de discipline film op. Dat is te verklaren doordat *Broet* niet zozeer personen registreert, maar sinds 2019 de contactmomenten die er zijn waarbij ondersteuning wordt geboden. Dat verklaart tevens de stijging van het totaal aantal korter dan 6 maanden ondersteunde talenten.

Figuur 12 hieronder laat zien dat met name in de creatieve industrie langdurige talentontwikkeltrajecten plaatsvinden. Dit wordt net als in voorgaande jaren voor een groot deel door *TAC* en *Kazerne* gerealiseerd. In totaal waren er talentontwikkeltrajecten van meer dan 6 maanden voor 940 talenten. Daarnaast neemt Urban als discipline een belangrijke plek in in het culturele landschap in, ten aanzien van de langdurige ondersteuning van talent.

Figuur 12 Aantal talenten traject langer dan 6 maanden periode 2017-2020

3.5 Samenvatting

In de periode 2017-2020 waren er met name in de eerste jaren veel nieuwe aanvragers binnen de PLUS-regeling. Het aantal nieuwe aanvragers stabiliseert in 2020 en is redelijk gelijk met 2019. In 2020 is een groter percentage nieuwe aanvragers in de PLUS-projecten regeling gehonoreerd dan in voorgaand jaren. Met het subsidieplafond van € 210.000,- voor het Snelgeldfonds zijn sinds 2017 de meeste aanvragen binnen één jaar gehonoreerd. Er wordt dankbaar gebruik gemaakt van deze regeling door veel individuele makers.

Binnen de programmalijn talentontwikkeling en productiefaciliteiten is er vooral veel ruimte voor muzikaal talent en talent in de creatieve industrie. De BIS-instellingen en de PLUS-programma's bieden in gezamenlijkheid ontwikkelkansen aan makers verspreid over de verschillende disciplines.

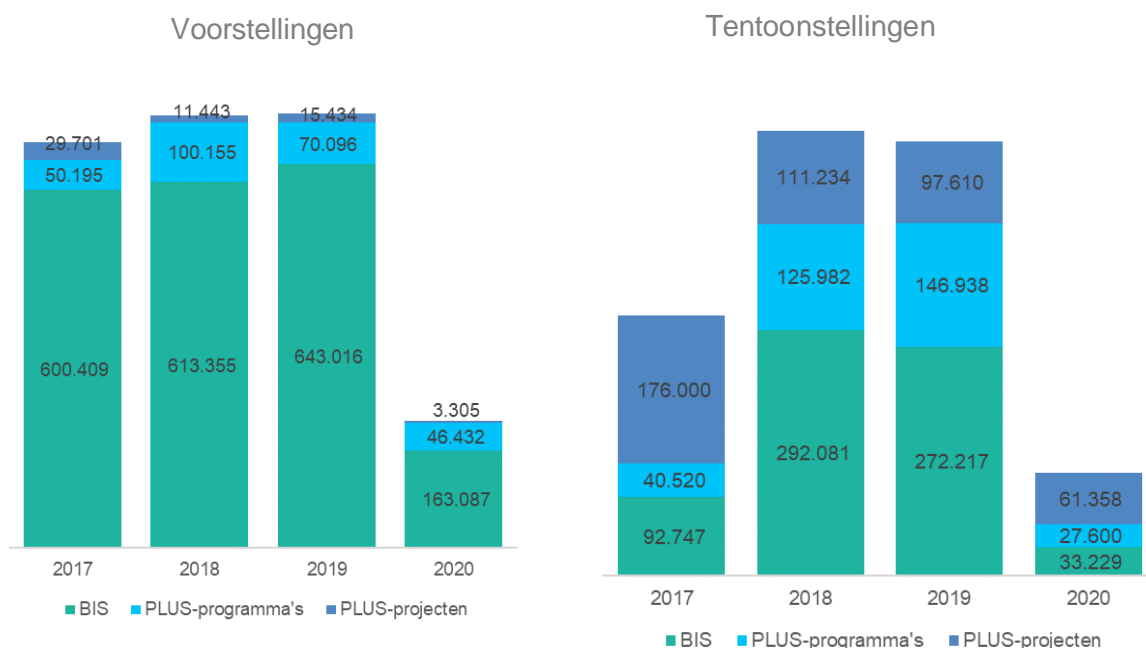
4 Publieksbereik

Instellingen en initiatieven staan voor de opgave om groter draagvlak te verwerven. De sleutel is het publiek. Alle gesubsidieerde instellingen krijgen de opdracht meer nieuw publiek te veroveren.

Een van de transitiedoelstellingen is het verschuiven van middelen ten gunste van jong en/of nieuw publiek.

Culturele instellingen rapporteren aan Cultuur Eindhoven over het aantal gerealiseerde bezoeken aan voorstellingen, tentoonstellingen en overige activiteiten. Deze gegevens betreffen alleen gegevens over bezoekaantallen. Dat betekent dat één bezoeker die in een jaar vijf bezoeken aflegt als vijf geteld wordt. In de verantwoording worden kwantitatieve gegevens nauwkeurig gerapporteerd. Een kwalitatieve omschrijving van het publiek is vaak aanwezig in het jaarverslag, maar onmogelijk om te comprimeren in een totaalbeeld. Daarom kan op basis van de verantwoordingen niets over de diversiteit van het publiek gezegd worden.

4.1 Gerealiseerde bezoeken tentoonstellingen – voorstellingen - overige activiteiten

Zoals verwacht blijkt uit de jaarverantwoordingen 2020 dat het bereik ver achterblijft bij het gerealiseerd aantal bezoeken in de jaren daarvoor. Door Covid-19 was er weinig mogelijk: veel activiteiten konden niet doorgaan, daarnaast waren bijna het hele jaar beperkende maatregelen van kracht waardoor kleine aantallen bezoekers ontvangen konden worden. Wel zijn er verschillende online activiteiten geweest waardoor instellingen binding met het publiek konden houden wat zich uitbetaalt nu er weer versoepelingen mogelijk zijn.

Het beeld van 2017 tot en met 2019 laat over het algemeen zien dat er een stijgende lijn in 2018 en 2019 werd gerealiseerd van het aantal bezoeken ten opzichte van 2017. Vermoedelijk had dat beeld zich in 2020 onder normale omstandigheden gestabiliseerd.

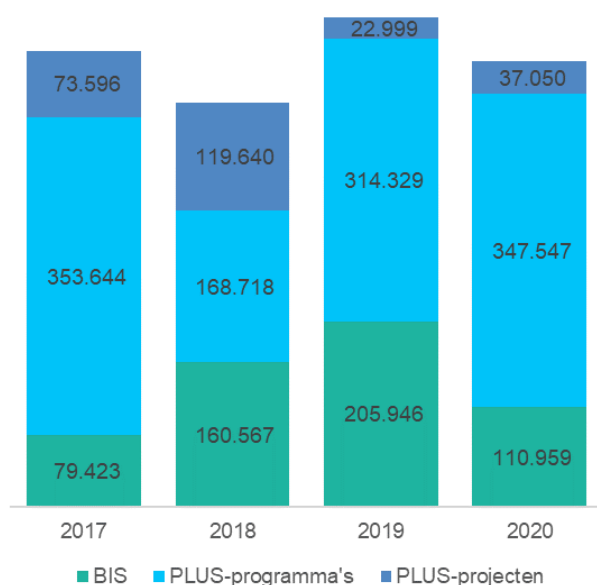
Niet alle online bezoekers zijn in bovenstaande grafiek meegenomen omdat dat een sterk vertekend beeld

zou opleveren. Zo heeft de Effenaar met 180 online concerten meer dan 720.000 kijkers bereikt. Daarin is echter geen onderscheid gemaakt tussen “toevallige passanten” en de echt toegewijde kijker. Datzelfde geldt voor Emoves die in het verslag aangeeft met de online activiteiten ruim 2,5 miljoen kijkers in 2020 te hebben bereikt.

Opvallend is dat het bereik van de overige activiteiten in 2020 minder is afgenomen. Dit komt doordat met name hier een aanzienlijk deel online programmering werd ontwikkeld. In de beoordeling van het bereik daarvan is zoals aangegeven steeds gekeken of er op een realistische wijze is verantwoord en onderbouwd. Het zijn de toegewijde online kijkers en deelnemers die we in de gegevens hebben meegenomen, dus niet de korte bezoeken.

Aan de organisaties zelf was het om te kiezen of ze het online aanbod gratis of betaald beschikbaar stelden.

Overige activiteiten

4.2 Samenvatting

Over de gehele periode 2017-2020 is te zien dat met name bij voorstellingen en tentoonstellingen er in 2018 en 2019 een groei zichtbaar was ten opzichte van 2017 wat zich onder normale omstandigheden in 2020 vermoedelijk had gestabiliseerd. Voor de overige activiteiten geldt dat over de periode 2017-2020 een tamelijk stabiel bereik wordt gerealiseerd mede door veel online aanbod in 2020.

Op basis van de verantwoordingen van de gesubsidieerde organisaties aan Cultuur Eindhoven kan er in het algemeen weinig gezegd worden over de samenstelling van het publiek. Om hier meer over te kunnen zeggen kan worden gekeken naar de resultaten van de inwonersenquête van de gemeente Eindhoven. In overleg met Cultuur Eindhoven is in 2019 een dashboard opgezet waarin meer informatie te vinden is over de demografische kenmerken van de Eindhovenaren die de BIS-instellingen bezoeken. Begin 2020 is het [dashboard](#) gepubliceerd en in 2021 in [beknoptere](#) vorm. De informatie in de inwonersenquête is wel beperkt tot bezoek en waardering van de BIS-instellingen en grotere festivals. Daarnaast geeft de enquête alleen informatie over de bezoekers die uit Eindhoven komen.

5 Educatie en participatie

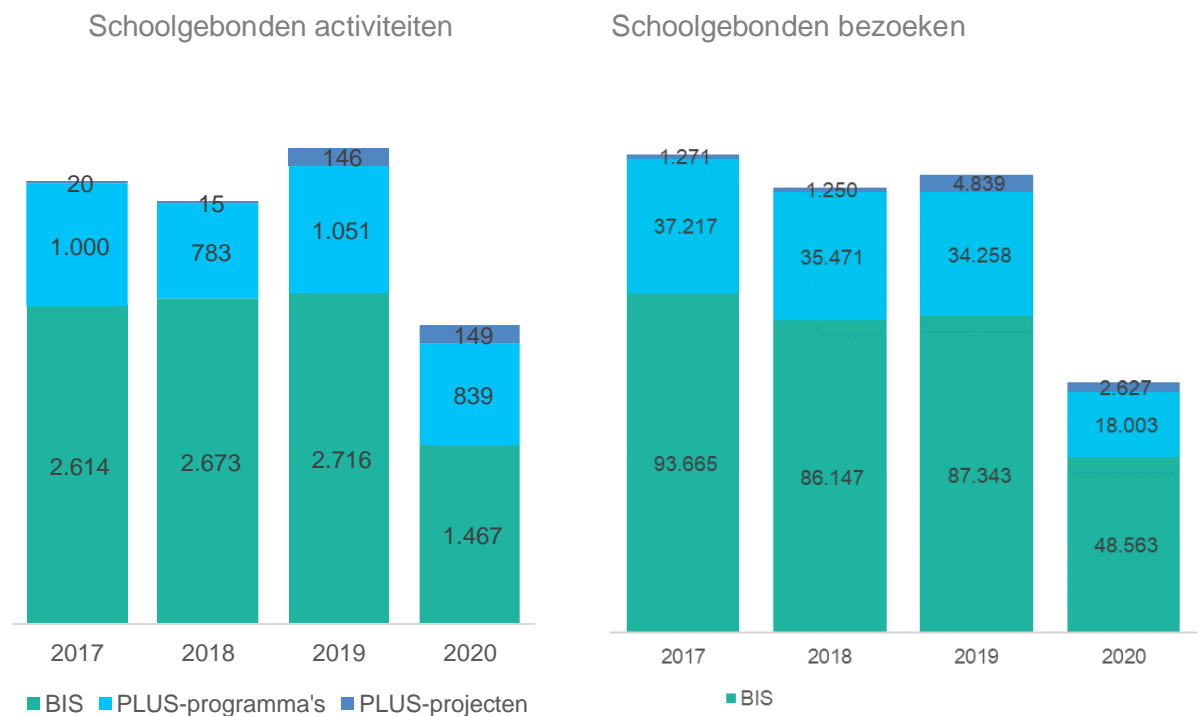
5.1 Programmalijn cultuureducatie en bijzonder vrijetijdsaanbod

Op de programmalijn *cultuureducatie en bijzonder vrijetijdsaanbod* kan een beroep worden gedaan door ondersteuningsprogramma's en activiteiten die ertoe bijdragen dat zoveel mogelijk kinderen worden bereikt en door kunsteducatieprogramma's die bijdragen aan een divers en zo compleet mogelijk aanbod in de stad. Cultuureducatie betreft educatieve activiteiten voor jongeren tot 25 jaar. Bijzonder vrijetijdsaanbod betreft aanbod waarnaar voldoende vraag is, maar dat niet in de markt wordt aangeboden.

Cultuureducatie is al sterk vertegenwoordigd in de BIS. In aanvulling daarop zijn verschillende PLUS-programma's in 2019 gehonoreerd voor de periode 2019-2020 binnen de programmalijn cultuureducatie en bijzonder vrijetijdsaanbod.

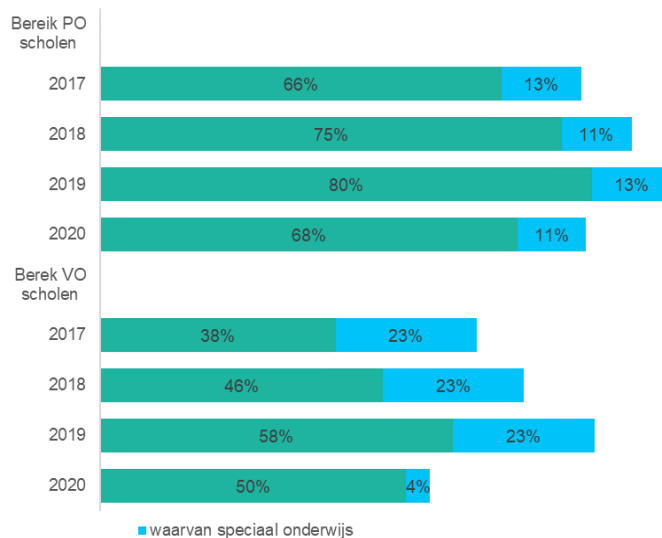
5.2 Het aantal schoolgebonden activiteiten en bezoeken

Schoolgebonden activiteiten, inclusief schoolgebonden voorstellingen, zijn besloten activiteiten die alleen in schoolverband bezocht worden. Openbare activiteiten die toegankelijk zijn voor scholen of klassen zijn hierin niet opgenomen.

Het aantal schoolgebonden activiteiten is in 2020 gedaald waar ook scholen veelal door Covid-19 gesloten zijn geweest en met name in middelbaar en voortgezet onderwijs fysiek aanbod nauwelijks mogelijk was. Uit de verantwoordingen blijkt dat waar mogelijk digitaal aanbod is gerealiseerd. Tegelijkertijd hebben veel scholen er in 2020 voor gekozen om educatieve culturele activiteiten minder prioriteit te geven. Over de gehele periode 2017-2020 is te zien dat er sprake was van een vrij stabiele hoeveelheid aanbod en afname. BIS-organisaties realiseren het grootste deel van activiteiten en bezoeken.

5.3 Het aantal bereikte scholen in Eindhoven

In Eindhoven geeft *CultuurStation* sinds augustus 2017 invulling aan de bemiddelingsfunctie onderwijs- en cultuuraanbieders. Als verbinder van het onderwijs aan culturele partijen in Eindhoven bereikte zij in 2020 50 van de 63 basisscholen inclusief 7 scholen voor speciaal basisonderwijs en 14 van de 26 middelbare scholen inclusief 1 school voor voortgezet speciaal onderwijs.

Naast het bereik van *CultuurStation* rapporteren meer instellingen over het bereik van scholen binnen en buiten Eindhoven. Voor *CKE* waren dit 61 scholen in 2020 waarvan 75% binnen en 25% buiten Eindhoven.

Daarnaast is ook de *Bibliotheek Eindhoven* aanwezig op 71 verschillende basisscholen en SPIL-centra (spelen leren integreren) en kinderdagverblijven in Eindhoven. Het aantal kinderen dat via basisscholen en SPIL-centra in Eindhoven lid is van de Bibliotheek was in 2020: 19.444. leden. Het aantal projecten op basisscholen en SPIL-centra daalde in 2020 naar 714 projecten waar het er in 2019 nog 1.247 waren.

In 2020 hebben scholen verschillende maatregelen genomen vanwege Covid-19. Het bereik van de educatieve activiteiten is daar erg afhankelijk van geweest. Niet alleen het aantal scholen dat is bereikt is afgenomen maar ook de intensiteit van het programma dat aangeboden is blijkt op basis van de vaststellingen minder geweest. Zo waren er fors minder contactmomenten. De prioriteiten van veel scholen lagen in 2020 begrijpelijk op andere terreinen of ze waren bewust voorzichtig met externe contacten. Over de gehele periode 2017-2020 is met uitzondering van 2020 wel een gestage groei van het bereik zichtbaar.

5.4 Bibliotheek Eindhoven

Met deze aparte paragraaf brengt Cultuur Eindhoven de prestaties van de Bibliotheek in beeld. Hierin zijn enkele van de belangrijkste prestatie-indicatoren van de Bibliotheek uitgelicht.

Terugblikkend op de gehele periode 2017-2020 is te zien dat er in 2018 sprake was van een stijging op de verschillende categorieën. In 2019 was er ondanks een stijging van het aantal uitgeleende boeken en een toename van het aantal bezoeken, een daling te zien van zowel het aantal volwassenen als aantal jeugdleden. In 2020 heeft ook de bibliotheek te lijden gehad onder de Covid-19 maatregelen. Hier is goed zichtbaar dat veel mensen in die periode via de digitale weg toch toegang hebben gezocht tot cultureel aanbod gezien de forse stijging van het aantal uitgeleende e-books.

Indicatoren Bibliotheek Eindhoven					
	2017	2018	2019	2020	
aantal uitgeleende boeken	1.000.285	1.008.962	1.028.912	636.654	
		↑	↑	↓	
uitgeleende e-books	33.563	38.700	46.987	64.463	
		↑	↑	↑	
volwassen leden	10.579	10.565	10.256	9.745	
		↔	↔	↓	
jeugdleden (0 - 18)	8.807	10.277	7.760	6.668	
		↑	↓	↓	
bezoeken aan Witte Dame	321.946	340.238	346.237	178.191	
		↑	↑	↓	

5.5 Deelnemers activiteiten – participatie en amateurkunst

CKE vervult de BIS-functie van huis voor amateurkunst en voert de financieringsregeling voor amateurverenigingen uit. Op de financieringsregeling Basisbijdrage Amateurkunst werd in 2020 door 90 verenigingen een beroep gedaan. Het grootste deel van de amateurkunstverenigingen houdt zich bezig met een vorm van podiumkunst waaronder vocale ensembles, instrumentale ensembles, muziekkorpsen en muziek-, dans- of theatergroepen. De beeldende kunst is op kleinere schaal vertegenwoordigd met organisaties voor beeldende kunst en vormgeving en voor audiovisuele kunst. Overige disciplines zoals letteren zijn niet als amateurvereniging georganiseerd.

Ook voor de amateurkunstverenigingen was er in 2020 veel minder mogelijk. In het najaar heeft er overleg plaatsgevonden met CKE, BEM, de Korenfederatie en Cultuur Eindhoven over de actuele stand van zaken. Daarbij is geconstateerd dat er een extra impuls nodig is vanwege de effecten die Covid-19 heeft gehad op het ledenaantal, de professionele begeleiding en de repetitiemogelijkheden van de verenigingen. In 2020 hebben de amateurverenigingen geen noodsteun ontvangen. In 2021 is wel noodsteun verleend om amateurverenigingen in staat te stellen reguliere vaste lasten te blijven dragen en een herstart van de activiteiten te kunnen organiseren.

5.6 Samenvatting

De Eindhovense instellingen zorgen ervoor dat een groot aantal bezoekers al vroeg in aanraking komt met kunst en cultuur. De binding van culturele instellingen met scholen in de stad is sterk en aanbod van school gebonden activiteiten is structureel hoog en divers. We zien dat *CultuurStation* haar bereik vergroot heeft zowel binnen het basis- als in het voortgezet onderwijs. Opvallend is dat hoewel het gebruik van de door de *Bibliotheek Eindhoven* aangeboden diensten groeit, het aantal leden afneemt.

De periode 2017-2020 laat over de gehele linie een stabiele tot lichte groei zien in aantal educatieve activiteiten en het bereik daarvan. 2020 laat door de uitzonderlijke omstandigheden een terugval zien in zowel aanbod als bereik. Voor de komende jaren moeten we afwachten hoe de draad weer zal worden opgepakt. Vast staat dat cultuureducatie en amateurkunstbeoefening voor veel inwoners van de stad weer een vast onderdeel van het leven wordt.

In de inwonersenquête van de gemeente Eindhoven, een jaarlijkse enquête onder ongeveer 2.000 Eindhovense inwoners van 15 tot en met 84 jaar, wordt gevraagd of de respondent minstens één kunstzinnige activiteit beoefent. Op basis hiervan kan een beeld geschetst worden over de participatie van de Eindhovense inwoners².

² [Dashboard](#)

6 Ondernemerschap

Het draagvlak voor cultuur uit zich niet alleen in rapport- en bezoekerscijfers, maar ook in de financiering van instellingen en initiatieven. Gemeentelijke bijdragen worden gematcht door eigen inkomsten, sponsoring, landelijke of provinciale fondsen of door inkomsten uit crowdfunding.

Zoals beschreven in de subsidieregeling Cultuur Eindhoven 2017-2020 gaat ondernemerschap niet alleen om opbrengstmaximalisatie. In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de solvabiliteit, het weerstandsvermogen en het eigen inkomsten percentage. Daarnaast wordt gekeken naar de structurele bijdragen van de provincie en het Rijk aan Eindhovense instellingen. Voor deze gegevens is informatie gebruikt uit de jaarrekeningen van de instellingen.

Cultuur Eindhoven besteedt aandacht aan ondernemerschap bij de aanvraag. Instellingen zijn verplicht een sluitende begroting in te dienen. Als de continuïteit van de activiteiten van de aanvrager in gevaar is, bijvoorbeeld vanwege een negatief eigen vermogen of een negatief resultaat het voorgaande jaar, is de aanvrager verplicht een plan van aanpak in te dienen om dit tekort terug te dringen.

Daarnaast hecht Cultuur Eindhoven waarde aan de Governance Code Cultuur. Aan de BIS-Instellingen wordt expliciet gevraagd op principes uit de Code te reflecteren in de verantwoording. Afgelopen jaren is gebleken dat de BIS-instellingen naar behoren invulling geven aan de principes van de Governance Code Cultuur. Zij dienen allen hierop te reflecteren in hun jaarverantwoording.

6.1 Ratio's

Op basis van de jaarrekeningen zijn drie ratio's berekend voor de BIS-instellingen en de PLUS-programma's die meer dan € 25.000,- aan subsidie ontvangen. Voor de verantwoording van subsidies onder € 25.000,- is een financiële verantwoording niet verplicht. Deze worden in de analyse niet mee genomen.

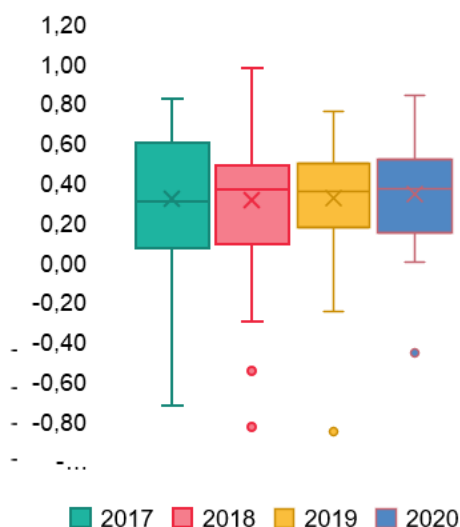
De ratio's zijn weergegeven in een box(-and-whisker-)plot. Op deze manier kunnen de jaren goed met elkaar vergeleken worden. Een boxplot is een weergave van de zogenaamde vijf-getallensamenvatting³. Een boxplot wordt minder beïnvloed door individuele uitschieters dan bijvoorbeeld een gemiddelde.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate een instelling kan voldoen aan haar financiële verplichtingen. Om de solvabiliteit te berekenen wordt het eigen vermogen gedeeld door de totale passiva (de som van het eigen vermogen en het vreemd vermogen).

In het beoordelen van de solvabiliteit wordt een voorbeeld genomen aan een analyse van de landelijke BIS door APE in opdracht van OCW. Een solvabiliteit lager dan 0 betekent een hoog risico; een solvabiliteit van minimaal 0 en maximaal 0,10 is een middelmatig risico en een solvabiliteit hoger dan 0,10 betekent een laag risico.

³ De vijf-getallensamenvatting bestaat uit het minimum, het eerste kwartiel (ten minste 1/4 van de data is niet groter dan Q1), de mediaan (middelste getal), het derde kwartiel (ten minste 3/4 van de data is niet groter dan Q1) en het maximum.

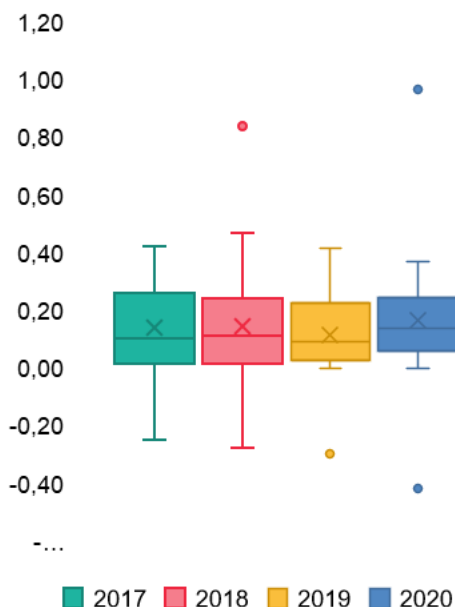
	Hoog risico	Middelmatig risico	Laag risico
2017	1	9	27
2018	3	6	28
2019	2	5	29
2020	1	4	31

De tabel laat zien hoeveel organisaties een solvabiliteitsratio hebben die duidt op een hoog, middelmatig en laag risico. Te zien is dat in 2020 het overgrote deel van de organisaties een redelijke tot goede solvabiliteit hebben. Hieruit blijkt dat de noodsteunmaatregelen vanuit de overheid in combinatie met eigen maatregelen effectief zijn geweest om de culturele instellingen in stand te houden. De organisatie met een hoog risico gelet op de solvabiliteit is het Muziekgebouw wegens het

negatieve eigen vermogen dat daar in de loop der jaren is opgebouwd en waarbij er geen directe relatie is met Covid-19. Over de periode 2017-2020 is te zien dat over het algemeen de solvabiliteitspositie van de organisaties is verbeterd, dat zien we doordat de box en whiskers smaller worden.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre een instelling in ongunstige tijden haar activiteiten kan voortzetten. Het weerstandsvermogen wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale baten. Bij de analyse van de landelijke BIS worden de volgende referentie waarden aangehouden. Als de ratio van het eigen vermogen en de totale baten lager is dan 0 heeft de instelling een hoog risico; een ratio van minimaal 0 en maximaal 0,10 is een middelmatig risico en een ratio hoger dan 0,10 betekent een laag risico.

	Hoog risico	Middelmatig risico	Laag risico
2017	1	16	17
2018	3	11	21
2019	2	15	19
2020	1	9	23

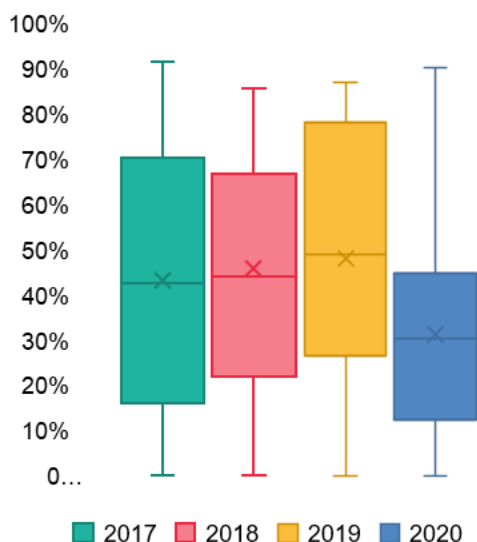
De tabel laat zien hoeveel organisaties een weerstandsvermogen hebben die duidt op een hoog, middelmatig en laag risico. Ook hier is in 2020 over de gehele lijn sprake van een verbeterde weerstandpositie bij de gesubsidieerde culturele organisaties. Dit wordt veroorzaakt door lagere baten, voornamelijk eigen inkomsten, bij een redelijk stabiel blijvend eigen vermogen dankzij de diverse noodsteunmaatregelen en het afschalen van de bedrijfsvoering door de organisaties zelf.

Om in de toekomst weer te kunnen opschalen is een gezond weerstandsvermogen belangrijk. In 2021 is er vanwege Covid-19 nog een grote mate van onzekerheid ten aanzien van de beperkende maatregelen waardoor onbekend is hoe snel het publiek weer zal toenemen en daarmee de eigen inkomsten en totale baten. In combinatie met de noodsteun en coulance

die ook in 2021 wordt verleend lijkt er over het algemeen in 2020 een goede uitgangspositie voor de culturele instellingen te zijn gecreëerd om opschalen in de toekomst mogelijk te maken.

Eigeninkomsten percentage

Onder eigen inkomsten vallen: publieksinkomsten, sponsorinkomsten, overige directe inkomsten, indirecte inkomsten en private middelen. Het eigeninkomsten percentage wordt berekend ten opzichte van de totale baten. Cultuur Eindhoven financiert maximaal 80% van de subsidiabele kosten.

Het eigeninkomsten percentage van de door Cultuur Eindhoven gesubsidieerde instellingen is erg uiteenlopend. We zagen door de jaren heen een gelijkwaardige verdeling, met een lichte stijging. In 2019 zien we dat het gemiddelde (het kruisje) met 48% iets hoger ligt dan in 2018; toen was het 47%. In het algemeen geldt dat kleinere organisaties minder mogelijkheden hebben om eigen inkomsten te werven. De BIS ontvangt relatief het hoogste percentage aan subsidie van Cultuur Eindhoven, echter voor 2020 vulden zij dit gemiddeld met ongeveer 45% aan uit eigen inkomsten. Voor de PLUS-regeling geldt dat het grootste gedeelte overige inkomsten afkomstig is van andere publieke financiers (meer voor programma's dan voor projecten). In 2020

is er een duidelijke trendbreuk zichtbaar. Vanwege de beperkende Covid-19 maatregelen zijn de eigen inkomsten van het merendeel van de instellingen niet alleen in procentuele zin maar ook in absolute zin fors gedaald.

6.2 Bijdragen van provincie en Rijk

Instellingen met een bovenlokale functie komen in aanmerking voor subsidie van de provincie of van het Rijk, dan wel in de landelijke BIS of van één van de zes rijksfondsen. Binnen dit hoofdstuk wordt gekeken naar meerjarige bijdragen aan Eindhovense instellingen. Incidentele (project)subsidies worden buiten beschouwing gelaten omdat ze te veel afhankelijk zijn van het type activiteiten. Provinciaal houdt dit in dat de bijdragen van Brabant C wel meegenomen worden (want vaak meerjarig), maar subsidies van Kunstloc vanwege hun incidentele karakter niet meegeteld worden. Hiervoor kijken we ook alleen naar meerjarig gesubsidieerde organisaties.

Van de door Cultuur Eindhoven gesubsidieerde organisaties ontvangen *MU* en *philharmonie zuidnederland* subsidie uit de landelijke BIS. Daarnaast ontvangen *Afslag Eindhoven* en *TROMP* een structurele subsidie van het Fonds Podiumkunsten. In onderstaande tabel is ook subsidie van de provincie Limburg aan *philharmonie zuidnederland* meegenomen van in totaal €1.887.738,-.

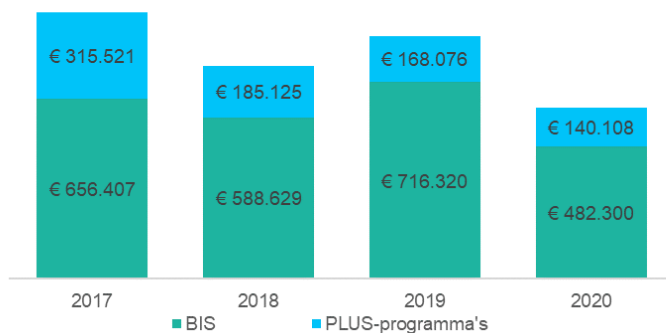
	Totaal subsidie OCW/ Rijksfondsen	Totaal subsidie Provincie
2017	€ 8.114.752	€ 4.673.698
2018	€ 8.581.782	€ 4.564.592
2019	€ 8.778.204	€ 4.433.527
2020	€ 8.755.196	€ 4.218.484

De afname van de provinciale subsidie door de jaren heen is te verklaren uit een aantal door Cultuur Eindhoven gesubsidieerde organisaties die geen subsidie meer, of een lagere subsidie, van de provincie ontvangen. Zo ontving Emoves bijvoorbeeld in 2019 nog subsidie vanuit Brabant C en in 2020 is die bijdrage weggefallen. En STRP ontving in 2020 een lager bedrag aan structurele subsidie dan in 2019.

CultuurStation ontvangt jaarlijks € 177.587,- van het Fonds voor Cultuurparticipatie in het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK), een meerjarig programma waarin het Rijk en de gemeente matchen in de verhouding van 50/50. Cultuur Eindhoven voert in 2017-2020 ook het Programma Creatieve Industrie uit waarvan jaarlijks € 150.000,- door OCW wordt bijgedragen.

6.3 Gerealiseerde sponsorinkomsten

In de verantwoording wordt een onderscheid gemaakt tussen sponsorinkomsten en private inkomsten. Private inkomsten worden nog ingedeeld in vier categorieën: van particulieren - inclusief vriendenverenigingen, bedrijven, private fondsen en goede doelenloterijen. Om hierop te reflecteren wordt alleen gekeken naar BIS-instellingen en PLUS-programma's om de structurele inkomstenstroom in kaart te brengen. Ook bij PLUS-projecten worden vaak sponsorinkomsten gerealiseerd, maar omdat het om eenmalige activiteiten gaat die jaarlijks wisselen zou een overzicht van hun sponsorinkomsten een vertekend beeld geven.

We zien in 2020 een duidelijke daling in de sponsorinkomsten ten opzichte van voorgaande jaren bij zowel de BIS-instellingen als de organisaties die PLUS-programma subsidie ontvangen. Verschillende sponsors hebben zich vanwege Covid-19 teruggetrokken of hun bijdrage verlaagd. Waar de sponsoring van BIS-instellingen over de jaren heen fluctueert is zichtbaar dat bij de PLUS-programma's de dalende lijn aan sponsorinkomsten eerder is ingezet. Het blijkt voor kleinere organisaties lastig om sponsors voor meerdere jaren aan zich te verbinden.

6.4 Samenvatting

Met betrekking tot de Governance Code Cultuur zien we dat de BIS-instellingen in de periode 2017-2020 naar behoren invulling geven aan de principes van de code. Ook voor de PLUS-programma's geldt dat zij in de verantwoording reflecteren op de code. In de ratio's zien we in 2020 een significante afwijking die wordt veroorzaakt door de beperkende maatregelen vanwege Covid-19. Door de combinatie van noodsteun, coullance en eigen besparingsmaatregelen hebben de culturele organisaties over het algemeen financieel gezien een redelijke tot goede uitgangspositie per 31 december 2020. De steunmaatregelen in 2021 zijn erop gericht om forse afname van de eigen inkomsten te compenseren. Tegelijkertijd zijn er nog steeds risico's ten aanzien van het organiseren van activiteiten en genereren van eigen inkomsten. In oktober 2021 zijn namelijk nog steeds beperkende maatregelen van kracht met name bij activiteiten met staanplaatsen die binnen plaatvinden. Daarnaast heeft de verplichte QR-code check voor bezoekers effect op het gedrag van

het publiek.

Ten aanzien van de bijdrage van het Rijk en de provincie aan BIS en PLUS-programma instellingen verandert niet veel. Dit is te verwachten, aangezien we in het overzicht alleen meerjarige bijdragen meenemen. In 2020 dalen de sponsorinkomsten over de gehele linie, met name vanwege Covid-19. Bij de kleinere PLUS-programma instellingen is de dalende trend al eerder merkbaar, zij blijken moeite te hebben om sponsoren meerjarig aan zich te verbinden. Het bewerkstellingen van de terugkeer van een evenwichtige financieringsmix zal in de toekomst voor de organisaties een belangrijk punt van aandacht zijn.

7 Samenvatting

In deze tussentijdse rapportage zien we dat de in de jaren 2017-2019 ingezette stijgende lijnen in 2020 vanwege de a-typische Covid-19 omstandigheden zijn afgebroken. Qua omvang en diversiteit van het aanbod is de grootste trendbreuk in 2017 gerealiseerd ten opzichte van de periode daarvoor middels het realiseren van meer flexibiliteit in de besteding van het cultuurbudget door de komst van de PLUS- en Snelgeld-regeling.

De dynamiek en vernieuwing die dat teweeg heeft gebracht is zichtbaar in het aantal nieuwe aanvragers dat de verschillende regelingen weet te vinden. Met name bij de PLUS-projecten is dat goed zichtbaar.

Daarnaast komt de Snelgeld-regeling zichtbaar tegemoet aan de behoefte aan verdere ontwikkeling bij de individuele kunstenaars/designers en ander creatieve makers in de stad, gelet op het gemiddelde van ruim 119 aanvragen per jaar. Hiermee wordt een levendige culturele humuslaag in stand gehouden die zorgt voor dynamiek in het culturele ecosysteem en bijdraagt aan de culturele uitstraling van de stad.

Het publieksbereik is in de loop der jaren met name bij voorstellingen en tentoonstellingen van de BIS-instellingen toegenomen. Bij de overige activiteiten voeren de PLUS-programma's qua bezoekaantallen de boventoon. Bij met name de BIS-instellingen is een trendbreuk te zien in 2020. Bij de overige activiteiten is dat in mindere mate het geval. Dat wordt veroorzaakt door de overige activiteiten die online hebben plaatsgevonden en een belangrijke rol hebben gespeeld in 2020.

De Eindhovense instellingen zorgen ervoor dat een groot aantal bezoekers middels educatie en participatie al vroeg in aanraking komt met kunst en cultuur. De binding van culturele instellingen met scholen in de stad is sterk en aanbod van school gebonden activiteiten is structureel hoog en divers. Instellingen als CultuurStation, CKE en de Bibliotheek nemen een leidende rol in het aanbieden van educatieve activiteiten en stimuleren cultuurparticipatie van jeugd en jongeren. De periode 2017-2020 laat over de gehele linie een stabiele tot lichte groei zien in het aantal educatieve activiteiten en het bereik daarvan met 2020 als negatieve uitzondering. De trendbreuk is veroorzaakt door Covid-19 waardoor minder scholen cultuureducatie hebben gepland en dat ook minder vaak hebben kunnen doen.

Qua ondernemerschap toont het merendeel van de culturele instellingen in de afgelopen jaren een gezonde solvabiliteit en weerstandvermogen en een stijgend percentage eigen inkomsten. Het aantal instellingen met ratio's met een middelmatig risico is in de periode 2017-2020 afgenomen. In 2020 zorgt financiële noodsteun in combinatie met de eigen besparingsmaatregelen van instellingen in verband met Covid-19 ervoor dat meerjarig gesubsidieerde organisaties in de stad financieel stabiel zijn gebleven. Desalniettemin zijn ook in 2021 wegens voortdurende beperkende maatregelen extra noodsteun en coullance nodig om te voorkomen dat organisaties omvallen. Met name het percentage eigen inkomsten van de diverse instellingen is in 2020 fors afgenomen. Het zal in de toekomst extra inspanningen vergen om weer op het oude peil terug te keren.

